Studietur til Berlin

Forfatter: Nina Krag<nina@enternett.no>

Årets studietur som gikk til Berlin ble en stor suksess, til tross for, eller kanskje også delvis på grunn av, vanskelighetene i forkant. Berlin er en by ulik alle andre byer undertegnede har vært med RBR på tur til. En dynamisk, vibrerende by, vennlige, avslappede mennesker, nydelig arkitektur, kunst- og kultursamlinger som kan ta pusten fra en, og enorme mengder grønne områder.

Turen begynte noe haltende. To dager før avreise fikk vi beskjed om at flyet vårt, som skulle gått kl. 10 fredag, var kansellert. Det er ikke lett å booke om 40 personer på en fredag, så resultatet ble at vi mistet en dag av turen. Halvparten måtte reise fredag kveld til Gardermoen, overnatte der og reise videre neste dag via Frankfurt til Berlin. Resten reiste etter den opprinnelige planen, bare en dag senere. Men da vi møttes i Berlin lørdag ettermiddag var det meste glemt. Været var nydelig, som en fin norsk sommerdag, hotellet var utmerket og lå sentralt til i gangavstand til Potsdamerplatz, Checkpoint Charlie, Brandenburger Tor, Unter den Linden, og Museumsøya.

Vår utmerkete svensktalende guide, Annika Bless, som er født og oppvokst i Berlin, tok oss først på en kort rundtur i sentrum på veien fra flyplassen. Berlins historie, administrasjon, tall, fakta og navn fløy forbi uten at vi egentlig klarte å fordøye alt sammen på en gang. Men etter som dagene gikk og vi fikk orientert oss i byen, klarte vi å sette det meste inn i en sammenheng. Det spesielle med Berlinsk arkitektur er den fantastiske blandingen av gammel og ny stil, samt de brede hovedgatene, de store, åpne plassene, og den utrolige mengden av grønne arealer og alleer i gatene. Hele 40% av Berlin er grøntområder.

Etter å ha installert oss på hotellet ble første oppgave å finne en fortausrestaurant i nærheten der vi kunne sitte og prate mens vi ventet på middagen. Det fant vi rett over gaten.

Søndagen begynte med lokalbuss til Potsdamerplatz. Før murens fall var det ingenting der, bare en åpen mark. Ingen ville bygge så nær muren. Nå er det et enormt atrium, som i sin helhet er bygget av Sony. Atriet er beskyttet med en gjennomsiktig kuppel som gir inntrykk av nesten åpen himmel, men som i virkeligheten holder regnet ute.

Like ved står noen rester av Berlinmuren, som er bevart som et minne, Ellers i Berlin ser du den ikke, det er bare et metallspor i gaten som følger konturene av muren.

Så sto Unter den Linden for tur, og i enden av den kom vi til Museumsøya. Det er en øy i elven Spree der mange museer og gallerier er samlet. Det bemerkelsesverdige er at selv om bygningene ser gamle ut, i gresk stil, så er ingen av dem mer enn 25 år gamle. Alt her ble ødelagt under krigen, bombet til ruiner. Men Berlinerne har tatt vare på hver liten stein og møysommelig puslet dem sammen til å bli de monumentale bygningene de var før andre verdenskrig. Dette arbeidet pågår fremdeles, og flere steder var bygninger under arbeid. For å forskjønne inntrykket av byggeplass var mange bygninger omhyllet av et plastdekke der bygningens utseende var malt på, slik at en kunne se hvordan det ville bli seende ut når det ble ferdig.

På plenen mellom bygningene sto en utstilling med skulpturer av den columbianske kunstneren Botero, frodige dyr, kvinne- og mannsskikkelser. Plenen var full av folk som slappet av og koste seg i solen på sensommer tid, og som minnet en rogalending om hvor godt og varmt det kan være om sommeren.

Vårt første besøk var på Neue Nationalgallerie, som hadde en spesialutstilling med franske malere fra The Metropolitan Museum i New York. Deretter gikk turen til Gämeldegalerie, med sin samling av malerkunst fra middelalderen frem til det 20. århundre. Frank Høifødt ledet oss med innlevelse gjennom totalt to timer med verdens ledende kunstnere, bl.a. Dürer, Caravaggio, Rubens, Rembrandt, Monet, Renoir og mange flere. Hvis vi hadde hatt tid er jeg sikker på at han kunne ha

holdt på hele dagen. Men dette skal jo bare være en smakebit, og inspirere oss til å komme tilbake på egen hånd og utforske stedet videre.

Så var det på tide med lunsj, og på veien passerte vi forbi Holocaust-monumentet, et enormt område dekket med vertikale granittsøyler i forskjellig høyde, tykkelse og retning. Når man går inne i det får man den samme følelsen av hjelpeløshet som jødene hadde i Tyskland før og under krigen. Det er umulig å se utgangen, søylene luter over deg og truer med å knuse deg.

Etter en bedre lunsj med bratwurst und sauerkraut, gikk turen til Alte Nationalgallerie, der vi tok for oss tysk malerkunst, bl.a., Friedrich, Böcklin og Menzel.

På veien tilbake til hotellet gikk vi på egen hånd. Museet Checkpoint Charlie var målet for flere og noen stakk også innom det lille Guggenheim-museet som for tiden har en installasjon av Phoebe Washburn. Der kan man se på at gress vokser???.!

Kveldens festmiddag med Andebryst og god vin ble inntatt på ?Brasserie? i Taubenstrasse. Men etter det var folk stort sett innstilt på å finne hodeputen.

Mandagen opprant med det samme strålende været; enda litt varmere, faktisk. Vi startet med en kort tur med undergrunnsbanen til Unter den Linden, bare for å ha gjort det også, og deretter ble gruppen delt i to. Den ene gruppen gikk i Pergamon-museet, mens det andre gikk til Altes Museum, som ligger like ved, for deretter å bytte. Undertegnede var i gruppen som gikk til Altes museum først. Der var det en utstilling med egyptiske oldsaker, bl.a. bysten av Nefertite. Den gjorde et sterkt inntrykk; det vakre, nesten moderne ansiktet med en holdning som ga inntrykk av selvsikkerhet. De viste også egyptiske gullsmykker, med en design og utførelse som ikke står noe tilbake for dagens håndverk.

Pergamon-museet var en opplevelse. Inne i denne store bygningen er det bygget opp et tempel fra Pergamon i Lille-Asia. Der er også porten til Babylon, og deler av veggene fra paradegaten som førte til porten. Der finnes også et komplett mosaikkgulv. Det meste fantastiske er at hele denne bygningen ble fullstendig ødelagt av en fulltreffer under bombingen. Møysommelig har man bygget opp igjen tempelet av murbrokker og stenfliser slik at det i dag er tilnærmet slik det var før krigen.

Deretter var det tid for et besøk i Domen, der vi overvar en kort andakt og fikk høre det fantastiske orgelet i full sving. Det utrolige er at selv om kirken ser ut som om den er flere hundre år gammel, er det faktisk ingenting inni den som er mer enn 14 år gammelt. Alt er kopiert og laget nøyaktig slik det var før krigen.

Så var det tid å se Berlin fra en litt annen vinkel. Båttur på Spree hører med, og vi fikk en flott tur i det nydelige været, under flere av Berlins hundrevis av broer, noen av dem så lave at vi ikke kunne stå oppreist på øvre dekk.

Etter en mektig lunsj var det på tide å begi seg tilbake til hotellet. Det fikk deltagerne gjøre på egen hånd, og mange benyttet anledningen til å kikke litt i butikker. Det hører jo med å bruke litt penger når man først er ute og reiser, selv om Bugatti?en på bildet kanskje ligger litt utenfor det man kan spandere på seg på en kort ferie.

Vel tilbake på hotellet kunne vi se arbeider av den norske kunstneren Ingerid Ljosland, som bor i Berlin. Noen benyttet anledningen til å kjøpe inn litt til sine respektive foreninger.

Og så var det slutt for denne gang. Hjemreisen er alltid litt av et antiklimaks, og vi var tross alt glade da vi landet på Sola ved midnatt mandag, til 10 grader og regn.

Som vanlig var RBRs studietur en stor suksess. Berlin fremsto som en pulserende, vibrerende, livlig by, som har reist seg etter krig og okkupasjon og nå ser fremover, men som samtidig har forstått verdien av å ta vare på fortiden.

Så håper vi bare at mange vil benytte anledningen til å være med oss til Liverpool, Europeisk Kulturby 2008, 5. ? 8. september 2008.